

1949. ápr. 17. *Figyelő*

„Kukrinikszi”

— a Szovjetunió legjobb karikatúrárajzoló művészeinek egyike. Azon a kis kiállításon, amelyet a Fővárosi ~~szépítő~~ rendezett a szovjet-karikaturisták műveinek reprodukciójából, Jefimov és Denij rajzai mellett a Kukrinikszi rajzok keltek legnagyobb feltűnést.

»Kukrinikszi« — európaszerte ismerik már ezt a különöshangzású orosz nevet. Azt azonban kevesen tudják, hogy ez nem egy, hanem három orosz karikaturistának közös művészneve. Valódi nevük: Michail KUBrianov, Porfiri KRILov és Nikolaj SOholov. A három név egy-egy szótagjából állították össze a ma már világhírű művésznevet.

Több mint húsz esztendeje dolgozunk együtt a három művész. Nemcsak a témákat, ötleteket beszélük meg közösen, de a rajzokat is kollektív munkával készítik el. Már ez a szokatlan munkamódszer is érdekessé teszi a három művészt, de jelentőségüket, természetesen, munkáik művészi kvalitásának köszönik.

A közös munkát egész fiatalon, a *Majakovszki* által vezetett híres *Rost-Atelier-ben*, művésznövendék korukban kezdték meg. Együtt dolgoztak az iskola falujtségében. S közösen kitalált ötleteiknek és közösen kivitelezett rajzaiknak oly nagy sikere volt a művésziskola tanulóit között, hogy a remekül működő kis munkaközösség egy életre összekovácsolódott.

Nemcsak karikatúristák, hanem kitűnő könyvillusztrátorok is. Gogol, Csehov és Gorkij műveihez készített rajzaikat mindenki ismeri a Szovjet Birodalomban. Plakátjaikkal és újságrajzaikkal aratták mégis legnagyobb sikereiket. Ezek a rajzok a *Pravdában* és a *Krokodil* c. satirikus hetilapban jelentek meg. Nem kisebb sikere volt azoknak a nagyméretű plakát-karikatúráiknak sem, melyeket a Tass sajtóiroda moszkvai kirakatóban állítottak ki rendszeresen.

A párizsi világiállításán, 1937-ben, a három Kukrinikszi egy porcellán szoboresoporttal aranyérmert nyert. 1942-ben kapták meg először a Sztálin-díjat, s a Szovjetunió Erdemes Művészevé avatták őket. A díjat a három művész akkor egy tank megvásárlására fordította, s a tankot ajándékként felajánlották a Vörös Hadseregnek.

Most, mint a legfrissebb jelentésekből tudjuk, a Kukrinikszi munkaközösség újra megkapta a Sztálin-díj kitüntetését. A nagy elismerésben méltán részesültek másodszer az érdemes művészek, akik friss rajzó-lollukkal fáradhatatlan harcos lendülettel vesznek részt a Szovjetunióknak a kapitalista imperializmus elleni világnézet, politikai harcában. Határozott hangú satirikus rajzaik mind-

egyike kemény elvi állásfoglalás, s a haladás szocialista igazságával szembenálló nemzetközi üzemek könyörtelen leleplezése.

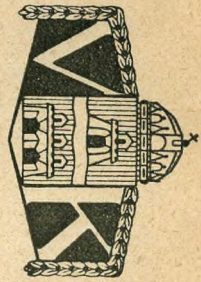
Harcos szellemű karikatúráik a második világháború, a fasizmus-elleni harc legérdekesebb művészi dokumentumai közé tartoznak. A hitlerizmus aljas embergyűlölő demagógiáját az igazmondó satíra éles fölényességével leplezte le napról napra egy-egy Kukrinikszi-rajz is.

Természetesen nem mindegyik rajzuk készült úgy, hogy hárman vettek rajzollat kezükbe s mindegyik belerajzolt valamit a készülő műbe. Van olyan rajzuk is, amelyet a társaságnak csak egy, esetleg két tagja rajzolt meg, a harmadik csak a témát adta a rajzhoz. De minden témát, rajzot közösen megbeszélnek s közös munkának tekintenek, még ha a megbeszélés esetleg csak annyiból áll is, hogy egy-egy munkatárs egyszerűen annyit mond: *jó* s csak ezzel a kritikai megerősítéssel járul hozzá a közös munkához. Előfordul az is, hogy a művészek egyike modellként szerepel a közös munkában.

Ha szokatlan is a művészi munkának ez a kollektív szellemű kollektív gyakorlata, Kukriniksziék példája már csak azért is jelentős, mert bebizonyította, hogy így is lehet és nagyon jól dolgozni.

(szegi)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Legenda

1949. ápr. 17.

Legenda

Kukrinikszi

Osztályozás

027.4(064)

"1949"

Székesfehérvári háziinyomda 1926 — 8891